

Makai Máté: „Hencegők” (Mess Béla: <i>Egy öreg vadász elmékedései</i>)	119
Wallendums Péter: <i>Mindenki vadászkönyve</i> (Bruno Hespeler: <i>A vadászat kézikönyve</i>)	124

■ BIBLIOGRÁFIA

2014. május–június (Buda Attila)	129
----------------------------------	-----

Számunk szerzői	146
-----------------	-----

Lapszámunk borítóján P. Szathmáry István grafikája látható.

Lapunk megjelenését támogatták:

Nemzeti Kulturális Alap

dunafin

Dunafin Kft.

aLap Kft.

SZEMLE

Tábori Zoltán

A KASTÉLY

Az egyetem után pesti rokonomhoz, Ottó bátyámhoz kerültem ügyvédjelöltnek. Gyakorlatilag kétféle dolgot csináltam: a földhivatalba meg a cégbíróságra jártam, illetve angol vagy német nyelvű szerződéseket fogalmaztam.

Aztán egy délután a főnököm behívott magához. Az ügyfél cseppet sem hasonlított azokra, akikkel addig dolgom volt. Varga Zsoltnak hívták, edzőcipős, csupazseb-vászonadrágos, kinyúlt pulóveres, túlságosan is szolgálatkész fiatalember volt. A nagy zöld tárgyalóasztal fal felőli oldalán ült. Hogy maga választotta-e ezt a beszorított helyet, vagy Ottó bátyám ültette oda, nem tudom. Ottó bátyámtól kitelik az ilyesmi. Mindenesetre egyikünk se próbálkozott azzal, hogy az asztalra hasalva kezet szorítsunk.

– Zsolt P.-ben lakik, de lehet, hogy már nem sokáig – kezdte Ottó bátyám. – Úgy néz ki, kilakoltatják. Tudod, merre van P.?

Bólintottam. Kis falu az agglomerációs övezet szélén. A környék híres kirándulóhely. Hegyek, fenyvesek, ingókövek.

– A helyi téglagyár szolgálati lakásairól van szó. A gyárat a rendszer-váltáskor privatizálták. Az új tulajdonos kitalálta, hogy minek téglát gyártani, amikor ezen a szép nagy ingatlanon lakóparkot is lehet építeni. Úgyhogy a gyárat most elplanírozzák. Zsolték házát is lebontják.

– Az nem ház, hanem kastély – vágott közbe a fiatalember. – A faluban mindenki kastélynak mondja.

Hadarva beszélt, szinte köpkögte a szavakat. Olyan volt, mintha valami idegen nyelven szólalt volna meg. Egy darabig mindhárman zavartan hallgattunk.

– Ez nem az a téglagyár, ahová negyvennégyben, a deportáláskor összegyűjtötték a zsidókat? – törtem meg végül a csendet.

– De, az – felelte Ottó bátyám. – Attól még elplanírozzák. Egyetlen szalmaszál van, amibe belekapaszkodhatunk. Ha valóban kastély, nyilváníttassuk műemléknek. Akkor nincs bontási engedély.

Nem tudtam mire vélni a dolgot. Ha ebből per lesz, mi a másik oldalon szoktunk állni. És azt sem értettem, mi dolgom lehet ebben az ügyben. Hacsak nem nekem kell megfogalmaznom a kérelmet a Műemlékvédelmi Hivatalhoz. Ottó bátyám nyilván olvasott az arcomról, mert azt mondta:

- Ki kellene ugranod, hogy megnézd.
- Momentán ma nem kocsival jöttem – feleltem.
- Én kiviszem – szólt közbe Zsolt. – Kocsival vagyok.

A kocsirol kiderült, hogy kamion.

– Legjobban a Horváthékkal babráltak ki! – kiabálta túl a motorzajt Zsolt. – Az Ica Rózsaszentmártonban vett nekik házat. Vályogház, a tető megroskadt, az egész már félig összedült, de a Horváthék boldogok, hogy saját házuk lesz. Arra nem gondolnak, hogy mi a fenét fognak csinálni a világ végén, Rózsaszentmártonban. Se kutyájuk, se macskájuk Rózsaszentmártonban. Ahogy az Icát ismerem, az egész országban ott lehetett legolcsóbban házat venni.

Mínthogy nagyjából egyidősek voltunk, felajánlottam a tegeződést. Amúgy nem volt különösebb jelentősége. Nem beszélgettünk; csak ő beszélt. Ömlött belőle a szó.

– Aztán ott vannak a Kelemenék. Az Ica megígérte nekik, hogy elhelyezi őket valahol a faluban, ezért a Kelemen tovább keccsöl a gyárban, bontják a csarnokot. Sokan haragszanak rá, hogy az Ica seggét nyalja, és közben az orráig se lát. Előbb-utóbb az utcán találja magát ő is.

Az utat nézte meredten. Egyetlenegyszer se pillantott felém. Az az érzésem volt, hogy ha nem ülnék itt, akkor is elmondaná ugyanezt.

– A szomszédom, a Kovács kerek perec megmondta, hogy ő nem marad bontani a gyárat. Nem mintha sok hasznát vennék. Alkoholista, de hát melyik égetőmester nem az? Most vesz egy lerobbant lakókocsit, a sógora megengedte, hogy a kert végében felállítsa, aztán a feleségével ott fognak lakni. Ő meg azért nem hadakozik az Icával, mert nem akarja elszalasztani az olcsó lakókocsit. Már le is foglalta. Baromi nagy perspektíva, mondhatom.

Zsolt még az elején elmesélte, hogy ő meg targoncázott. Amikor megkapta a felmondását, akkor lovagolt át kamionra. Ahogy kivettem a szavaiból, ez se lehet nagy perspektíva.

– Ica a cigányokkal bánik el a legkönnyebben. Elég csak letenni elébük háromszázezer forintot, és már mennek is. Vesznek egy lestrapált BMW-t, beköltöznek valami szabolcsi rokonhoz, és boldogok.

A motorzajban, hadarásban nem érttem minden szavát. Az utat néztem, és próbáltam magamnak elképzelni azt a házat, a megnyomrodott, lerokkantósított, elbocsátott téglagyári melósok kastélyát.

– Ki az az Ica? – kérdeztem.

– Ja, azt hittem, az Icát mindenki ismeri. Ő a többségi tulajdonos. Tíz évig munkaügyis volt, aztán megvette a gyárat, és kinevezte magát igazgatónak. Nagyon magas lóról beszél velünk. Azt mondja, örülünk, hogy egyáltalán ad valamit. Jogilag egy fillért se kéne.

– És mennyit ad?

– Most úgy néz ki, talán lakásonként félmilliót. Mi leszünk a leggazdagabb hajléktalanok.

Ezután már végig hallgattunk mindketten.

P.-be egy bukkanó után ér az ember; az országút itt élesen balra fordul. Ha egy kamionos elaludna a volánnál, és nem venné be a kanyart, épp belerohanna a téglagyárba. Zsolt egyik utat se választotta. Talált a gyárkerítés mellett egy szűk mellékutcát, és oda hajtott be. Gödrös földút volt, tele kátyúval. Két kézzel kapaszkodtam, hogy ki ne repüljek a nagy bukdácsolásban. Pár száz méter után a kamion hirtelen megállt.

– Ez az.

Kopottas, lerobbant, egyemeletes épület mellett álltunk. Inkább hasonlított magtárra, mint lakóházra. Teljesen jellegtelen volt.

Zsolt leállította a motort. Mindketten az épületre meredtünk. Ő el-lágyultan. Én álmétkodva.

– Hát ez kemény menet lesz – mondtam kis idő múlva.

– Kemény menet? Mi lesz kemény menet?

– Levédetni mint műemléket.

– De miért?

Nem feleltem. A ház mögött ott nyújtózkodott a téglagyár. A csarnok oldalfalait kétfelől már lebontották. Mögötte hegyes-völgyes erdőség húzódott. Balra, az egykori agyagbányánál dózerok emelgették tolólapjaikat.

– Kiszállunk?

Nem láttam értelmét. Egyébként is, szemből feltűnt egy Renault, egy darabig tanácstalanul ácsorgott, villogtatott, végül tolatni kezdett. A kamionunk teljes szélességében elzárta az utat. Mögöttünk egy másik autó harsány tülkölésbe kezdett. Ez a kátyús földút szemlátomást igencsak forgalmas volt, de nyilván nem a kastély miatt.

– Innen is látom – mondtam. – Referálok a főnökömnek, aztán majd jelentkezünk.

– Visszaviszlek.

– Ugyan, ne fáradj, hazabuszozom.

Amikor beszámoltam a látottakról Ottó bátyámnak, furcsamód meg se fordult a fejében, hogy ejtse az ügyet. Megbízott velem, hogy másnap menjek vissza és készítsék fényképeket.

– Csinálunk egy kis portfóliót – dörgölte a markát elégedetten.

– Ottó bátyám, ha azt az épületet egy műemlékvédelmis meglátja, a hasát fogja nevéttében.

– Pontosán erről van szó. Ne lássák. Te ügyesen lefényképezed, ki se kell menniük. Te nem ismered ezeket a műemlékvédelméseket. Alig várják, hogy valahová odaüthessenek egy stemplit. Sőhivatal, igazolnuk kell a létezésüket. Ráadásul P.-ben nincs egyetlen műemlék se.

– Jó, de miért adjuk a nevüket ehhez a kóklerséghez?

– Valamit nekünk is csinálnunk kell a pénzünkért.

Nem tudtam ugyan, miféle pénzről van szó, de nem akartam vitatkozni.

Az első képet az utca felől készítettem, hogy a régi artézi kút némi ódonságot kölcsönözzön az épületnek. Szép, gémeskútszerű, öntöttvas szivattyúja volt. Meghúztam a pumpakart. Zökkenve, kongva engedett. Vízet már rég nem láthatott.

Az épület nagyobbacska udvaron állt, néhány elsorvadt fa között. Drótkerítés vette körül. Igazából nem volt mitől elkeríteni, legfeljebb a senki földjét felverő gyomtól. Az udvar vörös agyagsivatagra hasonlított, fű nem nőtt rajta sehol. Ahogy körbesétáltam, azt is láttam, miért: szilánkos, kásás téglatörmelékkel volt felszórva. Szándékosan elfordítottam a fejem az ablakoktól. Egyik-másik mögött mozgott valaki.

A tető több helyütt megrogyott. Egy félig leszakadt, elgörbült, rozsdás ereszarabot sikerült olyan szögből fotóznom, hogy úgy nézzen ki, mintha díszes réz-vízköpő maradványa volna.

Csináltam két-három felvételt oldalról is. A ház innen egy vakolatát vesztett málló tűzfal képét mutatta. Befalazott ablakok-ajtók körvonalai látszottak rajta. Itt is, ott is titokzatos rendeltetésű vaskampók, csigák meredeztek.

Az épület hátulról keltette a legjobb benyomást. Innen monarchiabeli vasútállomásnak néztem volna. Hátrálni kezdtem, hogy az egész

benne legyen. A drótkerítés a téglagyár felé ki volt szakítva. Átléptem. Végig a gyárkerítés mentén fa raklapokon téglarakások sorakoztak. Évek óta állhattak ott, a fagy már kikezdte őket. Felkapaszkodtam az egyikre, és készítettem egy távlati képet.

Amikor visszabújtam a kerítés-hasádekon, egy idős cigány embert találtam az udvaron. A fák és az épület közt kihúzkodott vékony drótokat igyekezett eltüntetni. Keszeg, alacsony férfi volt, ágaskodnia kellett. Amikor meglátott, megmerevedett. Teljesen olyan volt, mint egy fekete bogár, amely halottnak tetteti magát. Ráköszöntem.

– Jó napot!

Mintha kicsit megkönnyebbült volna.

– Jó napot – felelte halkán, és újra nekiállt bogozgatni a drótot.

Három ilyen drót volt. Egyenként leszedte, és egy ócska vállfára feltekerte őket. Némán, mozdulatlanul figyeltem. Amikor végzett, rám nézett, és így szólt:

– Ha lenne szíves, megtenné, hogy újra kezdi?

– Mit?

– A filmezést.

– Minek? Már végeztem.

– Nem szeretnénk, hogy rajta legyen a szárítókötél.

– De miért?

A férfi a vállfát forgatta a kezében, azt bámulta, közben hallgatott. Az a fajta régimódi vállfa volt, amelynek zakó- és nadrágrészét vastag drót fogja egybe. Erre volt feltekerve a szárítóhuzal. Emberem kötélnek mondta ugyan, de egyértelműen drót volt.

– Semmi nem fog látszani ebből a képeken – mondtam végül, és hátat fordítottam, elindultam. Rekedtes hangon utánam szólt.

– Az Ica... Akarom mondani, az igazgatónő megtiltotta, hogy ruhákat szárítsunk kinn az udvaron.

Visszafordultam.

– Miért?

– Mert akkor úgy néz ki ez a ház, mint egy cigányputri. De hát hol szárítsunk? Szépen megkérem, törölje le a régit, és filmezzon újra. Abból nagy baj lesz, ha az Ica meglátja a köteleket.

– Ezek csak fényképek. És nem az Icának lesznek.

Megrázta a fejét.

– Előbb-utóbb itt minden az Icához kerül.

Megmosolyogtam ezt a cigány embert. Akkor még nem sejtettem, hogy mennyire igaza van.

Következő feladatként egy teljes napon át régi helyrajzi térképeket böngésztem, de csak annyit sikerült kiderítenem, hogy ez a határ az 1910-es évekig egybefüggő erdőrengeteg volt, az országút jellegzetes S kanyarja fölött épületnek nyoma se látszott. Sőt később sem. A kastélynak sohasem volt saját helyrajzi száma. Az ingatlan-nyilvántartás gyárépületként tartotta számon. Titokban abban bíztam, hogy mindez jobb belátásra bírja főnökömet, és soha többé nem hallok a p.-i kastélyról és szerencsétlen lakóiról. De nem így történt. Egy reggel Ottó bátyám a következő kérdéssel fogadott:

– Van kismagnód?

– Van – feleltem gyanútlanul.

– Ki kellene ugranod P.-be. A fotók mellé kéne egy kis oral history a portfólióba. Kiderült, hogy az a ház egy régi vadászkastély.

Valószínűleg igencsak megnyúlt képet vágtam.

– Ottó bátyám, megnézted te azokat a fotókat?

Úgy tett, mintha meg se hallotta volna.

– Az első emelet négyben lakik egy százéves öregasszony. A Tischler mama. Ott született, ott nőtt fel abban a vadászkastélyban. Fel kellene jegyezni, mire emlékszik a gyerekkorából, meg hogy a szülei miket meséltek neki a régi vadászatokról.

– Miért nem csinálja meg a Zsolt?

Ártatlan kék tekintettel nézett rám.

– Zsoltot halálosan megfenyegették.

Elhültem.

– Kicsoda?

– Az Ica. Közölte velem, hogy ha tovább ugrál, ráküld két nagydarab ukránt. Zsoltnak gyerekei vannak. Inkább visszalépett.

– Nem értem. Akkor miért foglalkozunk tovább az üggyel?

Unokabátyám fanyarul mosolygott, és jellegzetes mozdulattal hátragereblyézte vörös fejbőrére hosszú, hófehér, megritkult haját.

– Te azért vagy itt nálam, hogy kitanuld a szakmát. Éppenséggel elmagyarázhatnám, hogy mi az érdekes számunkra Varga Zsolt lakásügyében, de jobban szeretném, ha magadtól jönnél rá.

Ottó bátyám szerintem már joghallgató korában vén róka volt. Most is be tudott csalni az ő utcájába.

– Na jó. Mit mondtál, hogy hívják? Tischler mama?

– Igen, de van még valami. – Kicsit habozott, aztán kibökte:

– Ne otthon keresd. Hanem a kocsmában.

A kocsmáé valaha „presszó” lehetett. Vaslábú műanyag székek, ke-rek asztalok, félhomály. Négy asztalnál ültek, körülbelül még kétszer annyi üresen állt. A biliárdautomata elromolhatott, mert egyfolytában villogott, és csattogva hányta a golyókat.

A pultnál kértem egy tonikot, aztán körülnéztem. A százéves né-nit nem láttam sehol.

– Keresek egy bizonyos Tischler mamát – fordultam vissza a kocsmáros felé. – Azt mondták, itt találok.

– Igen, egy órája még itt volt, szokása szerint csinálta nekünk a cirkuszt. Mérget vehet rá, nemsokára visszajön. Szívós egy vénasszony.

– Nem tudom, ugyanarról beszélünk-e. Akit én keresek, az százéves, és a kastélyban lakik.

– Az, hát persze hogy az, de honnan veszi, hogy százéves? Szerintem hetvenvalahány lehet. Az ott a fia. Törzsvendég. A vénasszony nem bír leszokni az istápolásáról.

Odanéztem, amerre mutatott. Vasutassapkás, vasutaszubbonyos, csenevész ember ült a sarokasztalnál. Az arca ferde, mintha elfeküdt volna. Egy kisfröccs fölött üldögélt.

Megköszöntem a felvilágosítást, odamentem a vasutaszubbonyos emberhez. Leültem vele szemben.

– Jó napot. Jól tudom, maga a kastélyban lakik?

Rám bámult. A szeme hordóként színi volt. Lassan a bő vasutaszubbonyába nyúlt, előkotort egy személyi igazolványt, kinyitotta, elém tolta. Egyetlen szót sem szólt.

Az igazolványra pillantottam. Tischler Jánosnak hívták. Ötvenhat éves volt.

– Maga a vasútnál dolgozott, vagy a téglagyárban?

A férfi összeszedte magát, és kipréselt két szótagot:

– Rok-kant.

Pár másodpercig ültem, próbáltam megfejteni a talányt. Aztán fel-álltam, de ekkor váratlan gyorsasággal, vasmarokkal utánam kapott.

– Nagyfröccs?

– Kisfröccs – mondtam, és lefejtettem magamról az ujjait.

Hoztam a pultról egy kisfröccsöt, odatettem elé, és már indultam volna kifelé, amikor hirtelen utánam szólt, pontosabban kásás hangon suttogott.

– Süllyed a hajó. A patkányok már elmenekültek.

Megtorpantam.

– Miféle patkányok?

– A cigányok. Főcint egy, főcint négy.

Tischler mamát mintha a föld nyelte volna el. Az ajtajára cédula volt kitűzve: A SZOMSZÉDBAN VAGYOK.

Bekopogtam a mellette lévő lakásba.

– Nyitva van! – üvöltött ki egy férfihang.

Beléptem az ócska ruhákkal teleaggatott, homályos folyosóra. Borostás, ösztövé, ötven körüli férfi hajolt ki egy ajtó nélküli ajtófélfá mögül.

– Hát maga mit keres itt? – förmedt rám.

– A Tischler mamához jöttem. Azt írta ki, hogy itt van a szomszédban.

– Hol él maga? Az a betörők ellen van kiírva! Tischler mama nincs itthon! Mit akar tőle?

Azt valahogy nem akartam elárulni, hogy ügyvédféle vagyok. Hirtelen ötlettel inkább azt mondtam, hogy újságíró. Ez azonban csak olaj volt a tűzre.

– Belőlem egy szót ki nem húz! Pedig itt akkora sztori van, de akkora! – üvöltött folyamatosan, és fel-alá járkált az egyszobás lakás különböző helyiségeiben, miközben én tisztes távolból követtem. – Ennek a sztorinak ára van! Ingyen egy ekkora sztorit! Hallatlan!

– Mi az ár?

– Egy százas! Ez az évszázad sztorija! És egy százasért elmondom! Most olyat tudhat meg, amit soha senki! Egy százas!

Azt hittem száz forintról van szó. Errefelé ennyi pénzért két kisfröccsöt is kaphat az ember. De aztán kiderült, hogy az a száz valójában százezer.

– De amíg nincs a pénz a kezemben, nem mondok egy szót se! Micsoda sztori!

És rohángált tovább a szocreál bútorokkal teli, szűk levegőjű lakásban, mint egy tébolyult.

– Biztos a kocsmába ment – mondta az égetőmester a földszint hármában. – Csinál valami enivalót, aztán megy a kocsmába veszekedni a fiával, hogy jöjjön és egye meg. Egész nap ingázik a konyha és a kocsmá közt, a reggelit, ebédet, vacsorát leveszekezi. Szerintem a János ebbe hülyült bele. Elfogad egy kávét?

Elfogadtam. Az összes többihez képest ez egy békés helynek látszott. Gondoltam, itt kivárom, amíg megjön az öregasszony.

– A sógorom villanszerelő – mondta az égetőmester. – Néha elhív segíteni, hogy egy kis pénzmagot keressek. De most horgászni megyünk.

Az égetőmester hatvan körül járhatott. Czinege Lajos hadseregének terepszínű vegyvédelmi ruháját viselte; úgy ült benne, mintha az egész világ atomszennyezett volna, és ez a horgászat lenne a túlélés egyetlen módja.

– Ma jó időnk lesz. Enyhe lesz a telünk is: magasan virágzik az ökörfarkkóró.

Ültünk, kávéztunk, és kibámultunk az ablakon. A távolban, az erdő szélén vadászelek sorakoztak, mint valami régi, őskori háborúból megmaradt őrtornyok.

– Itt mindig sok a kiránduló, és mindig eltévednek – szólalt meg az égetőmester. – Nem visznek magukkal iránytűt, és eltévednek. Aztán ahogy kiérnek az erdőből, minket látnak meg először. Ez a legmagasabb ház a faluban. Emeletes! Meglátják, és erre akarnak jönni, keresztül a földeken. Ha az irodából az Ica észreveszi... Tudja, ki az Ica?

– Tudom.

– Akkor jó. Szóval az Ica ilyenkor magából kikelve kirohan. És üvöltözik, hogy takarodjanak, ez magánterület! Ki is táblázta: Magánterület.

Az ablakmélyedésben újságpapíron szétnyomkodott kávézacc száradt. Azt néztem, és csak nagy sokára jöttem rá, mi olyan furcsa nekem. A fal vastagabb volt, mint amilyen széles maga az ablak. Mint valami lőrés, olyan volt.

– Milyen nő ez az Ica?

– Gazdag tramlí. Ő a tulajdonos, de néha úgy viselkedik, mint egy házmester. Beleszól mindenbe.

Sokáig hallgattunk megint. A kávé keserű volt, füstízű. Szívesen tettem volna bele utólag még egy kanál cukrot, de tartottam tőle, hogy az égetőmester sértésnek venné.

– Ha akar, eljöhet velünk horgászni – mondta. – Ide megyünk ki az Ököri-tóhoz. Ahol akad bot kettőnek, akad háromnak is.

– Meg kell várnom a Tischler mamát – szabadkoztam.

Az égetőmester bólintott. Az ablak előtt, alig kőhajításra, égnek emelt tolólapal egy dózer cammogott el.

Hallgattunk.

– Nem sok értelmét látom ennek! – mordult fel hirtelen az égetőmester.

– Minek?

– Hát hogy a Zsolt idehordta a fél könyvtárat a mamának. Hogy tudjon mesélni az úri murikról, ha majd jönnek a műemlékesek.

Rábámultam. A tekintetét elfordította, a sapkáját mélyen a homlokába húzta. Csillagos-sávós, amerikai baseballsapkát hordott. CHI-CAGO CUBS, ez volt ráírva.

– Maga nem akar itt maradni? – kérdeztem. – Élete végéig, itt a kastélyban?

– Mit számít, hogy én mit akarok? A Zsoltnak van egy alapvető tévedése. Itt lakópark épül, itt nem akárkik fognak lakni. Csak nem képzeli a Zsolt, hogy ellesznek velünk? Hogy az urak tudóbajos öregasszonyokat akarnak kerülgetni az úton, akik a kocsmából cipelik haza a piás, félnótás, rokkantnyugdíjas kölküket? Kamionozhat akármenyit, a Zsolt akkor is csak egy buta targoncás marad, aki nem lát meszebb a targonca villájánál.

Az égetőmester mindezt szenvtelenül, minden indulat nélkül mondta. De hiába nem emelte fel a hangját, a béke illúziója itt a földszint hármában szertefoszlott. Udvariasságból kicsit még ültem, néztem az ódon, zöld konyhabútor repedéseibe beleivódott téglaporcsíkokat, aztán felálltam, megköszöntem a kávé, és eljöttem. Útközben egy rozzant Ladával találkoztam, ahogy csúszkált a földúton. A jobb oldali fényszórója kifordulva lógott. Biztos voltam benne, hogy a sógor jön, hogy horgászni vigye az égető mestert.

Tischler mama vagy a veretes mikszáthi mondatoktól, vagy az Icától való félelmében bujkált előlem, ki tudja, mindenestre a százéves asszony monológja a hajdani vadászkastélyról kimaradt a portfólióból. Biztosra vettem, hogy az ügyet ezzel lezártuk, az aktát postáztuk a műemlékvédelmisekhez, de megint csak tévedtem. Főnököm újabb meghökentető megbízást adott.

– Menj, járd végig az antikváriumokat, és szerezz valahonnan egy régi térképet P. környékéről.

Vettem egy nagy levegőt.

– Ottó bátyám! Még az elején elküldtél a földhivatalba meg a térképtárba, átnyalaztam mindent a téglagyár előtti korból, de a Zsolt kastélyának semmi nyoma.

– Tudom – felelte. – Nekem nem is olyan kell, amely ábrázolja a kastélyt. Hozz egy olyan térképet, amin csak az erdő látszik. Pénz nem számít.

Nem akartam akadékoskodni, inkább munkához láttam. És csodák csodájára, egy könyvárverésen már másnap megszereztem a kért térképet. Gyönyörű régi darab volt, az 1870-es években készült vízfestéssel. Horribilis összegbe került. A főnököm igen elégedett volt vele.

– Akkor most próbálj ide beleapplicálni, tudod, erre a helyre, egy kis vörös téglalapot. Ugyanolyant, mint amilyenek odébb vannak a faluban.

Főlegyenesedtem.

– Ottó bátyám, te tényleg azt képzeled, hogy én hajlandó leszek meghamisítani egy hivatalos szervhez benyújtandó dokumentumot?

– Ezt nem nyújtjuk be semmiféle hivatalos szervhez.

– Ez nem ahhoz a bizonyos portfólióhoz kell?

– De, ahhoz.

– Hát akkor kinek fogjuk benyújtani? Nem a Műemlékvédelmi Hivatalhoz?

Ottó bátyám nem válaszolt, csak sejtelmesen mosolygott.

Megint csak nem sok idő kellett, hogy a főnököm újra ugyanebben az ügyben hívasson a szobájába.

Egy festett szőke nő volt nála, előtte ismerősnek tetsző dosszié hevert az asztalon. A bemutatkozáskor Ottó bátyám engem a famulusának nevezett, a nőt pedig Kálózy Évának.

De én abban a pillanatban már tudtam, hogy ezt a nőt nem Kálózy Évának hívják. Hanem Icának.

Ica keskenyre húzott szájú, akaratos, ötvenes nő volt. Nem ért váratlanul, pontosan ilyennek képzeltem. Valahogy mégis megbabonázott, nem tudtam levenni a szemem róla, pedig a főnököm már a rám váró megbízást vázolta.

– Van egy bizalmi feladatom a számodra. Ráérsz ma este?

Bólintottam, és lassan unokabátyám felé fordítottam a tekintetemet. Furcsán mosolygott.

– Ismered a játékkaszinót a Kígyó utcában?

Megint bólintottam. Aztán visszafordultam a nő felé, mert hirtelen átvette a szót. Felállt, egyenesen rám bámult. A pillantása jéghideg volt.

– Este fél kilenckor kezdjen el játszani a kisteremben a Black Jacken. Ismeri a Black Jacket?

– Nem.

– Nem baj. Nyerni fog. Körülbelül húsz perc alatt nyerni fog... – a nő szeme a főnökökre villant – nyolc és fél milliót.

Megkövülten bámultam. A nő csúfondárosan mosolygott.

– Csak aztán vigyázzon, tovább ne játsszon. Pontosan nyolc és fél milliónál föláll és eljön. Mert ha elveszti, az a maga baja. Pontosabban a maguk baja.

Pattogó hangon beszélt, mint aki egész életében utasítgatáshoz szokott. Ösztönösen arra gondoltam, hogy egy ilyen nő vajon hogyan viselkedhet az ágyban.

Ottó bátyámhoz fordultam, és halkán azt mondtam:

– Attól félek, nincs alkalomhoz illő szmokingom.

Nem látszott rajta se meglepetés, se megütközés. Biccentett, és mosolyogva azt felelte:

– Semmi baj. Akkor én megyek.

Szerintem tudta, hogy nem vállalom. Engem csak azért hívott be, hogy az Ica ne négy szemközt mondja ki, mit ad a portfólióért, mennyit ér neki, hogy eltakaríthassa az útból a kastélyt.

Én meg nem lettem ügyvéd.

Tékinet, 2014/3.

Jánk Károly

ITT MOST MINDEN

Itt most minden a mienk.

Ezt itt mind mi hoztuk össze, mi terveztük, mi álltunk ott a bölcsője mellett, mi segítettük föl, ha elesett, de a sírjára már nem mi visszük a virágot, nem mi vessük fel rá a nagybetűket.

Kilátunk a függöny résein át is ragyogó napsütésre, és ha elhúzzuk, nagy, tágas panoráma tárul elénk.

Számba vesszük és számon tartjuk mindezt. Felsorakoztatunk. Vakut villantunk.

Futamidőt mérünk stopperrel kezünkben. Mint egy könnyűlovasság – keresztül-kasul járunk a szobákon.

Van még időnk, ezt hajtogatjuk. Van még időnk, hogy elmondjunk mindent, hogy elmondhassuk egyszer: ezt mind mi hoztuk össze, mi építettük, valaha rég itt minden a mienk volt.

Élet és Irodalom, 2014. június 6.